

Szorgoskodnak-buzgolkodnak a hazaáruló zsidók

“Wass Albertnek meg vannak számlálva az évei”

Hajmeresztő szimpóziomot szervezett kedden az MTA. A nemzeti konzervativizmus irodalomszemlélete c. egész napos konferencia célpontjai a hungarista, még a tájleírásához is tehetségtelen, indiánregényeket író Wass Albert, a sznob, olvashatatlan, irodalmi Nobel-díjra érdemtelen Tormay Cécile, a valamennyire tehetséges, de vérgőzös, szélsőséges, antiszemita Szabó Dezső, és a leggyengébb láncszem, a keverék fajú székelyeket tisztának hazudó Nyirő József voltak. Beszámolóinkból nem csak az derül ki, miért nem kerülhetnek be ezek a szerzők az általános iskolai és gimnáziumi tankönyvekbe, hanem hogy miért kell félni a bocskaiba öltözött kisiskolásoktól.

Érdekes konferencia meghívót fűjt be a szél szerkesztőségünkbe. Az MTA 2010. Őszi nacionalizmus kurzusa páratlan “sikeréből” kiindulva úgy döntöttünk, a magaskultúra e gyöngyszemétől sem foszthatjuk meg olvasóinkat. Kíváncsiságunkat csak fokozta, hogy amikor a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézeténél arról érdeklődtünk, milyen kutatási projekt alapján, pontosan mekkora összegből rendezték az előadásorozatot, kitérő válaszokat kaptunk. (A kutatás állítólag egy új irodalomtörténeti kézikönyv készítéséhez köthető, és nincs külön költségvetése - ám ennek a kézikönyvnek a költségeiről nem kaptunk bővebb felvilágosítást.) Nekivágtunk tehát a Gellért-hegynék, hogy saját szemünkkel győződjünk meg arról, a reneszánszokat élő nemzeti író ikonokról milyen kutatásokat folytat a szakma grémiuma.

Wass Albert, a hungarista

A moderátor már megnyitó beszédében nem hagy semmi kétséget afelől, mennyire objektív és elfogulatlan konferencia fültanúi leszünk, amikor kijelenti, a tárgyalt írók (Wass, Nyirő, Tormay, Szabó) semmilyen esztétikai értéket nem képviselnek, és műveiket lehet, hogy nem irodalmi, hanem szociálpszichológiai (sic!) kurzuson kéne elemezni.

A sort Karafiáth Judit kezdi, aki a 20. századi francia irodalom egyik legnagyobb hatású pamfletíró zsenijének, Louis-Ferdinand Céline életútját eleveníti fel. Céline Wass Albertékhöz hasonlóan szélsőségesen rasszista, antiszemita volt, zsidóellenes írásaiban saját szorongásait és téveszméit vetítette ki. Wassékhoz hasonlóan óriási a felelőssége abban, hogy gyűlölködő írásaival gyilkos eszméket segített hatalomra, és erre még az sem mentés, hogy jómagam zsidó életet mentett. Céline-t az különböztet meg a hungarista eszméket (sic!) valló Wass Alberttől, hogy tehetséges volt.

Megtudjuk, hogy Céline 100 éves özvegye nem engedi újra kiadni elhunyt férje műveit, ami Karafiáth szerint sajnálatos, mivel “kellő magyarázattal” (értsd: filozofikus dogmákkal) lehetne tanítani, mivel nem olyan értéktelenek, mint magyar kortársai.

Indiánregények tájszólással

Következik Deczki Sarolta, aki “vállaltan nem független” próbaírásokkal akarja bizonyítani, hogy a nemzeti írók tisztaság mítosza egy értelmetlen, önellentmondásos valami. A tisztaság mítoszáról szerinte akkor beszélhetünk, ha egy közösségben bizonyos normák kizárólagossá válnak, és törvényzerűen csökken a tolerancia más értékekkel szemben. Ilyenkor megindul a harc a tisztább eredet kérdéséről, és a 20. században ilyen ideológiák pusztítottak el embereket a származásuk miatt. Tézise bizonyítására három konkrét irodalmi alkotást hív segítségül.

Szabó Dezső Az elsodort faluja a megromlott, elfajzott magyarságot mutatja be, amelyet kívülről az idegen, nyugati kultúra, belülről a történelmi középosztály eltűnése és a magyar faj önpusztító hajlamai tettek degenerálttá. A megoldást a civilizációtól való menekvés, a földhöz való visszatérés, a fizikai munka öröme és a testi vágyak kielégítése jelenti. Az expresszionista képekben tobzódó, tendenciózusan antiszemita mű Deczki szerint tanítani való példája annak, hogyan nem lehet és nem kell regényt írni.

Wass Albert A funtineli boszorkánya is megkapja a magáét. A “romantikus indián kalandregény” nosztalgiaiba menekül, az érintetlen kultúrához, az ősi tudáshoz és a természetfelettihez nyúl vissza. Zavaró, hogy Wass mindentudó elbeszélőként ír, és hogy nincsenek összetett figurái.

A végére marad Nyirő József Székelyek című novelláskötete, amely Deczki szerint a leggyengébb láncszem a három közül. A kedélyes anekdota gyűjtemény érzékelhető szeretettel ír a székelyek viselt dolgairól, de nem követi morális ítéltetés, és nyelvi invencióról nem beszélhetünk, mert a szereplők

tájszólással (mily’ meglepő!) beszélnek.

Az előadó végül levonja a konklúziót: amíg kellő távolsággal tudjuk kezelni az idillivé stilizált műveket, addig nincs gond, de ha a valóságként tekintünk rájuk, annak “katasztrofális következményei lehetnek”.

Tormay Cécile és a sznob gyűlöletbeszéd

A harmadik előadó Rákai Orsolya, aki a Tormay Cécile által szerkesztett, a liberális Nyugat ellensúlyozására megalapított konzervatív irodalmi folyóiratról, a Napkeletről tart kiselőadást, de annyira borzasztóan unalmas, hogy rögtön ugrik is egyet.

Sokkal izgalmasabbnak ígérkezik ugyanis Szolláth Dávid Szórákóztató gyűlöletbeszéd - Tormay Cécile: Bujdosókönyv c. recenziója. A fiatal kutató már csak azért is dicséretet érdemel, mert az egyetlen olyan előadó volt, aki nem papírból felolvasva becsmérelt. Kiderül, hogy a Bujdosókönyv még álnaplónak is gyenge, a történelemhamisítást sűrűn, önleplező logikái hibákkal van tele. A ceremoniális szóhasználat alkalmatlanná teszi, hogy a siralom sorát végig lehessen olvasni, de azért vannak benne modernista, dinamikus jegyek.

A “zsidók világhatalmi összeesküvéséről szóló politikai thriller” tele van patriarchális, sznob, később a népi irodalmi kör által is nehezen vállalható rangkorsággal, továbbá kiderül belőle, hogy Tormay nagyvasszony nem ismerte a szegény emberek világát, és érdemtelenül magaszkodni kezd a műben. Azt is megtudjuk, hogy Tormay nem művei irodalmi értéke, hanem a propaganda miatt kapott Nobel-díj jelölést, és Szolláth Dávidot zavarja, hogy az író rajongói az ablaka előtt masíroznak.

A délelőtti előadásokat egy rövid vita követi, melyben egyesek felvetik, hogy Tormay Cécile “nem volt annyira rossz író, a Régi ház egy bizonyos szintet megüt”, az Elsodort faluban pedig “vannak kiválóan megírt szövegrészek” és “helyenként valóban színvonalas”, de elsősorban a kártékonyasága miatt kell foglalkozni vele. Abban is teljes az egyetértés, hogy Wass Albert menthetetlenül értéktelen és színvonalatlan.

Wass Albert, a szájbarágós középszer

Az ebédszünet utáni szekciót Angyalosi Gergely nyitja, akinek már a felvezetőjéből is olyan mértékű érzéketlenség és idegenkedő ellenszenv süt, hogy biztosra vesszük: egy ke-relőszentpáli legényesről is a Mein Kampf és a városi gettó jut eszébe. Mondandójának lényege, hogy a székelyeket tévesen tartották (és tartják ma is) egyfajta földönkívüli eredetű, magasabb rendű lénynek, ők is ugyanolyan erkölcsileg leromlott, keverék faj, mint a többi. Nyirő József Kopjafák című elbeszélés-gyűjteményéből egy történet tetszett neki, amely a cigányok nyomorúságát mutatja be.

Wass Albert Tizenhárom almafája fölöslegesen elnyújtott, anekdotikus, középszerű történetek halmaza. Angyalosi Gergely szerint az erdélyi származású író egyszerűen és szájbarágóan érvel, csak didaktikus egyértelműséggel képes előadni erőltetett mondanivalóját, és tájleírásokban sem remekel.

A közönség hangos röhögéssel jutalmaz egy moderátor által előadott rasszista városi legendát, amely a metrón jegyet származására hivatkozva nem lyukasztó székely asszonyról szól.

Szabó Dezső, a vérgőzös, szélsőséges antiszemita

Veres András következik, aki Szabó Dezső pályamunkájának újraértékelésére vállalkozik, kiemelve, hogy a két világháború közötti magyar irodalom egyik legmeghatározóbb alakja az irodalomban a modernséget, a közéletben a szélsőséges anti-individualizmust képviselte. Szabó Dezső tagadhatatlan tehetséges volt, de makacs antiszemitizmusát nem tudta feladni, noha a náci veszélyt ő is felismerte, és bírálta hazai kiszolgálóit. Veres büszkén meséli, hogy ő már 1975-ben be akarta vetetni a tankönyvekbe Szabó Dezsőt, igaz nem antiszemita, hanem náciellenes írását.

Még mindig maradunk Szabónál: Földes Györgyi örült beszéd, de van benne rendszer című előadásában azt ígéri, rávilágít Szabó Dezső ellentmondásaira. Ez sajnos nem jött össze, és Földes hiába próbálja politikai szélkakasnak beállítani a “vérgőzös, szélsőséges, antiszemita” író, előadásából az derül ki, hogy Szabó Dezső - bár sok irodalmi és politikai klikkben megfordult - elveihez, értékrendszeréhez végig hű maradt, és műveiben nem csak a zsidóságot, de minden társadalmi réteget - köztük az egyházat, a parasztságot, a lecsúszott értelmiséget és a dzsentri világot - ostromozta. Az előadó kénytelen-kelletlen elismeri ugyan, hogy Szabó széles műveltségű író, a

magyar avantgárd meghonosítója volt, de rögtön hozzátesszi, hogy a fő művének tartott Elsodort falu farsztóan egysíkú, dagályos és olvashatatlan.

Az előadások sorát Szénási Zoltán zárja, aki Mécs László és Wass Albert költői szerepvállalását kutatta, és előadását arra hegyezi ki, hogy Wass első, elégius hangvételű próbálkozásából idéz, amelyet még Dsida Jenő sem tekintett jelentős alkotásnak. Szénási szinte gyermeki ujjongással újságolja, hogy a 30-as évekből erdélyi irodalmi összefoglalók nem is említik Wass Albert nevét.

A bocskaisok már köztünk vannak!

Véget értek az előadások, és sokan már pakolászni is kezdenek, pedig a java még csak most jön. Veres András, az Irodalomelméleti Osztály vezetője az új közoktatási kerettanterv miatt aggódik, szerinte az iszonyatos pénzekkel támogatott, eladhatatlan Wass Albert kötetek csak a vég kezdete. Egy virulens ellenkánon van felépülőben, és a nemzeti oldal követeli az irodalom tankönyvekből kihagyott szerzőket. Az a valós veszély fenyeget, hogy bármilyen mellőzött nemzeti konzervatív vagy radikális író felnemesül, csak azért, mert üldözték. Szerinte amit Wass Albert ír, az “irodalom alatti”, és utoljára a 40-es években fordult elő, hogy ezeknek az antimodern szerzőknek lapot osztottak.

Veres a jobboldali tudósok miatt is aggódik, akik visszakövetelik maguknak a magyar irodalmat, de gyorsan hozzátesszi, mindentől függetlenül továbbra is ragaszkodniuk kell ahhoz, hogy ők mondják meg, mit tanítsanak az iskolákban. A közönségből ekkor valaki elárulja, hogy a Petőfi Irodalmi Múzeumban nemzeti szempontú irodalomértésről fognak értekezni, erre többen “Atyaúristen!” “Jézusom!” bekiáltásokkal fokozzák a világvége hangulatot. Az osztályvezető azonban megnyugtat: “Minden kultuszunk, így Wass Albertnek is meg vannak számlálva az évei, legalábbis remélem”.

A szürreális rettegés akkor fordul át a komikum műfajába, amikor egy nő azt kezdi el fejtegetni, semmin ne csodálkozzanak, miután a volt gimnáziumában nemrég egy bocskaiba öltözött kisfiú Wass Albert verssel állított be a szavalóversenyre. “Kicsit féltünk, igaz csak nyolcadikos volt, de egyszer meg fog nőni” - mondta, és senki nem röhögött fel.

Összegzés

A konferencián elhangzottak tanulságait - kiegészítve az elmúlt két évtized tapasztalataival - így lehetne összefoglalni: Wass, Nyirő, Szabó, Tormay és úgy általában a nemzeti konzervatív és radikális irodalom

nagyjai valójában középszerű, többnyire tehetségtelen alakok, akiknek munkáit és hőseit nyugodtan ki lehet gúnyolni. A mesehez, a transzcendenshez, az ősiséghez való visszanyúlással egészen addig nincs gond, amíg ez nem magyar élettérben, magyar emberekkel, magyar sorsközösségben történik. A társadalomkritikával sincs baj, kivéve, ha a zsidókra vet rossz fényt. Kertész Imre Sorstalansága nem olvashatatlan, csak töredezett a nyelvezete. Ha a tragédia helyszíne nem Auschwitz, hanem Székelyföld, akkor már más a helyzet.

Valójában nem a nemzeti írófejedelmek primitívek, hanem a módszer, amivel az elsikkasztott rendszerváltás miatt érintetetlen MTA-hatalmasságok annak akarják láttatni őket. És nem arról van szó, hogy ne lenne igazság a kritikában. Mondjuk ki őszintén: Wass Albert prózája igenis idillikus, Szabó Dezső stílusa dagályos, Nyirő alakjai elnagyoltak. Aki olvasott tőlük, tudja, és ezzel együtt is szereti őket, megtalálja bennük azt, ami értékessé, unikálissá teszi őket. A megdöbbentő az a parázsló gyűlölet, az a salonképes gyűrt magas értelmiségi fröcsögés, amellyel az önkényes liberális kánonból kihagyott irodalmi kiválóságainkat sározzák. Nem azért, mert esztétikában ne vennék fel a versenyt a legtöbb nyugatossal (lehetne tőlük is válogatni elcseszett frázisokat), hanem mert nemzeti sorskérdéseket tűztek zászlóikra, és az öncélú, értékrelativizáló köldöknézetes helyett rámutattak a problémák gyökereire, és ehhez programot is adtak. Ez az ő bűnük, és halhatatlanságuk is egyben.

Bencsik János – <http://barikad.hu> - 2012, okt. 31.

Frissítés: Cikkünk megjelenése után Szávay István jobbikos országgyűlési képviselő írásbeli kérdésben fordult az Emberi Erőforrások miniszteréhez “Meddig tűri még a Kormány a Magyar Tudományos Akadémián zajló nemzetellenes lélekmérgézést?” címmel. Az írásbeli kérdésre 15 napon belül kell válaszolnia Balog Zoltánnak.

EURÓPAI IDŐ – Az Európai Unióban szabadságát és önrendelkezését megteremtteni kívánó erdélyi magyarság lapja – ISSN 1220-9929

Főszerkesztő: Horváth Alpár. Helyettes főszerkesztő: Stóffán György. Felelős szerkesztő: Simon Ildikó. Főmunkatárs: Borsos Géza, Kolumbán Sándor, Krasznai Zoltán.

A szerkesztőség postacíme: EI-KIA, 520100 Sf.Gheorghe, C.P.: 15. Tel./fax: 0267-318 895. Honlap: <http://www.e-ido.com/> E-mail: europa.ido@e-ido.com

A kiadó címe: Európai Idő Kiadó, 520085 Sf.Gheorghe, Str. Daliei nr. 2. bl. 44. sc. C. ap. 1. Bankszámla: COD IBAN: RO490TPV300000597085R001 – OTP BANK SFANTU GHEORGHE.

Főkönnyvitel: Illyés Veronika. Könyvvitel: Simon Ildikó. Terjesztés: az Európai Idő Terjesztőhálózata. Felelős terjesztő: EI-KIA Kft. Nyomda: Europrint Nyomda – Csíkszereda

Az Európai Idő hasábjain szerző nevével, szignójával stb. megjelent írások illetve más forrásból átvett cikkek, illusztrációk nem föltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét, s így felelősséget sem vállalunk ezek tartalmáért! A cikkekért minden esetben azok szerzői a felelősök.